

B. Tilstand og Virksomhed.

I. Bestyrelse og Lærerpersonale m. v.

Da Læreren i borgerlig Bygningskunst, Etatsraad Herholdt, ønskede at fratræde ved Udgangen af Efteraarshalvaaret, blev Arkitekt J. E. Gnudtzmann med Ministeriets Tilladelse af 28. Decbr. 1875 antaget som Lærer i nævnte Fag fra 1ste Febr. i det følgende Aar at regne.

I Henhold til et Andragende til Ministeriet fra Professor Holten om Ansættelse af en Docent i Fysik, indbragtes til Rigsdagen et Ændringsforslag til Optagelse paa Lærestaltens Budget om Forhøjelse af Summen paa Kontoen til Honorarer med 1600 Kr. til Lønning af en saadan Lærer, hvilket ved Finantsloven blev bevilget; og ved kgl. Resol. af 20. April 1876 blev cand. mag. C. Christiansen derpaa ansat som Lærer i Fysik, med den Forpligtelse tillige at holde Forelæsninger og Examina ved Universitetet, saaledes at det Arbejde med Forelæsninger og Examina, som det paahviler eller maatte komme til at paahvile Professoren i Fysik at udføre ved Universitetet og Lærestalten, bliver at fordele imellem denne og den nye Lærer efter fælles Overenskomst.

Dr. phil. E. Warming's Engagement som Lærer i Botanik blev med Ministeriets Bemyndigelse under 14. Juni 1876 fornyet indtil videre.

Bestyrelsen bestod ligesom forrige Aar af:

Professor Holten, Direktør,
 Professor Steen,
 Professor Thomsen,
 Professor Holmberg og
 Docent Borch.

Lærerpersonalet var ved Udgangen af Undervisningsaaret 1875—76 følgende:

Fast ansatte Lærere.

Professor J. F. C. E. Wilkens, Lærer i mekanisk Teknologi,
 — C. V. Holten, Lærer i Fysik,
 — Dr. phil. A. Steen, Lærer i Matematik,
 — J. F. Johnstrup, Lærer i Mineralogi, Geognosi og Jordbundslære,
 — H. P. J. J. Thomsen, Lærer i Kemi,
 — L. F. Holmberg, Lærer i Vand- og Vejbygningsfagene,
 Lektor, Dr. phil. S. M. Jørgensen, Lærer i Kemi og Bestyrer af Lærestaltens
 Laboratorium,
 Docent, Dr. phil. P. C. J. Petersen, Lærer i Matematik, og
 — S. C. Borch, Lærer i teknisk Mekanik og Maskinlære.

Andre Lærere.

Professor J. F. Reinhardt, Lærer i Zoologi,
 C. J. L. Seidelin, Lærer i deskriptiv Geometri,
 Lektor P. P. Freuchen, Lærer i Landmaaling og Nivellering,

Professor, Dr. phil. L. A. Colding, Lærer i Opvarmning, Ventilation etc.,
 A. N. Ørsted, Lærer i analytisk Kemi for Arkitekter,
 C. A. Thomsen, Lærer i teknisk Kemi,
 Professor, Dr. phil. H. C. F. C. Schjellerup, Lærer i Tegning,
 Dr. phil. E. Warming, Lærer i Botanik,
 E. J. Gnudtmann, Lærer i borgerlig Bygningskunst, og
 C. Christiansen, Lærer i Fysik.

I de senere Aar har det betydelige Arbejde, som er forbundet med Bedømmelsen af det store Antal Ingeniørelvers Examensmaalinger og Nivellements, navnlig Beregningsarbejdet, lagt Beslag paa Lektor Freuchens Tid om Efteraaret og Vinteren i en højere Grad, end han ansaa for forsvarlig lige over for sin Virksomhed som Lærer ved Landbohøjskolen; og da Antallet af nævnte Examensarbejder ogsaa i Aar viste sig særdeles stort, androg han om indtil videre, nemlig saa længe Antallet af Elever, hvis Arbejder skulde bedømmes, oversteg 10, at faa en Hjælper, der skulde assistere ved de praktiske Øvelser, tage Del i Undersøgelsen i Marken af Examensmaalinger og Nivellements, og udføre de dertil hørende Beregningsarbejder. Under 18. Juli 1876 bifaldt Ministeriet Bestyrelsens i den Anledning gjorte Indstilling, saaledes at der allerede i indeværende Aar maatte anvendes 800 Kr. til Lønning af en Assistent for Lektor Freuchen, idet der paa forventet Tillægsbevilling tilstodes 600 Kr., samt gaves Tilladelse til af Kontoen for Landmaalingsovelser etc. at benytte 200 Kr. dertil.

— Til Oplysning om, i hvilken Udstrækning Lærestalten er blevet benyttet, anføres:

I Efteraarshalvaaret 1875 benyttedes Undervisningen af...	159 Examinander,
	85 andre Deltagere
	i alt af 244 Deltagere.
I Foraarsshalvaaret 1876 af	145 Examinander,
	61 andre Deltagere
	i alt af 206 Deltagere.

De 8 Kommunitetsstipendier for polytekniske Examinander, som ikke ere Studenter, blev ved Finantsloven for 1875—76 forhøjede fra 200 Kr. til 300 Kr.*). De tilstodes for samme Aar: G. V. Blom, C. A. A. Capito, Hans Hansen, C. S. Høyer, F. F. W. Johannsen, N. R. Meyer, H. C. V. Møller og F. V. F. A. Øllgaard.

Ved samme Finantslov blev der af Kommunitetets Midler til Fripladser ved Lærestalten bevilget 3000 Kr.**), som med Ministeriets Tilladelse af 3. Septbr. 1875, foruden at benyttes til at give fri Undervisning, tillige maatte anvendes til at betale for Prøvelsen af Examinandernes Examens-Opmaalinger og Nivellements. Hidtil stod der kun 1200 Kr. aarlig til Raadighed for Bestyrelsen til Meddelelse af fri Undervisning, nemlig det Eibeschutzske Legat 600 Kr. og et Bidrag af samme Størrelse fra det Classenske Fideikommiss. Ved det nu tilstaaede betydelige Tilskud fra Kommunitetet blev der tilstrækkelige Midler til Fripladser; men

*) Univ. Aarb. 1871—73 S. 124—27 og 1873—75 S. 151.

**) Univ. Aarb. 1871—73 S. 126—27 og 1873—75 S. 151.

da der følte stor Trang til flere Stipendier foreslog Bestyrelsen Direktionen for det Classenske Fideikommis, at dets Bidrag herefter, eftersom Trangen maatte vise sig, anvendtes enten til Fripladser eller Stipendier. I 1875—76 brugtes Bidraget til Stipendier à 200 Kr. for D. Berg, P. B. C. Kinch og C. J. C. Lauritzen.

— Af større Anskaffelser til Forøgelse af Samlingerne er der sket følgende: til den fysiske Samling et Sacharimeter, et Sæt Prismes og Siemens-Halskés magnetoelektriske Maskine; til Modelsamlingen en Model af en Drejeskive.

II. Forelæsninger, Øvelser og Ekspursioner.

Som tidligere anført, ere Lærestaltens Elever med Hensyn til Forelæsningerne over Kemi, Krystallografi, Mineralogi, Geognosi og Jordbundslære, samt til Laboratorieøvelserne i organisk Kemi henviste til Universitetet, og Antallet af Deltagerne ved disse Forelæsninger er derfor ikke her anført.

Efteraarshalvaaret 1875.

J. F. C. E. Wilkens, Professor, mekanisk Teknologi	6	Timer,	29	Tilhørere.
C. V. Holten, Prof. Ord., mekanisk Fysik	5	—	84	—
Dr. Adolph Steen, Prof. Ord., analytisk Geometri, Funktionslære og Differentiationsprinciperne	6	—	60	—
J. F. Johnstrup, Prof. Ord., Krystallografi	2	—		
Julius Thomsen, Prof. Ord., Metalloiderne, 5 Timer til den 30 Septbr., derefter	3	—		
L. E. Holmberg, Professor. Jordarbejde	2	—	31	—
Dr. S. M. Jørgensen, Lektor, Metallerne, fra 1. Oktbr.	2	—		
— — uorganisk kvantitativ Analyse	2	—		
— — organisk Analyse	2	—		
Dr. Julius Petersen, Differential- og Integralregningens Anvendelse paa Geometrien og Integration af Differentialligninger	6	—	14	—
S. C. Borch, Maskinlære (1ste Del)	4	—	46	—
C. J. L. Seidelin, deskriptiv Geometri (ældre Hold)	4	—	14	—
— — — (yngre Hold)	3	—	38	—
August Thomsen, uorganisk teknisk Kemi (2den Del)	3	—	17	—
Øvelserne paa Tegnestuen i 1ste Kvartal 159, og i 2det Kvartal 149 Deltagere.				
— i Laboratoriet 62 Deltagere, som tilsammen arbejdede ugentlig i 193 Dage à 3 Timer.				

Foraarshalvaaret 1876.

J. F. C. E. Wilkens, Professor, mekanisk Teknologi	6	Timer,	17	Tilhørere.
C. V. Holten, Prof. Ord., Optik	4	—	74	—
Dr. Adolph Steen, Prof. Ord., Ligningernes Theori, Differential- og Integralregning	6	—	53	—
J. F. Johnstrup, Prof. Ord., Mineralogi	3	—		
Julius Thomsen, Prof. Ord., kemisk Theori	2	—		
— — uorganisk kvalitativ Analyse	2	—		

L. F. Holmberg, Professor, Fundering	4	Timer,	45	Tilhørere.
Dr. S. M. Jørgensen, Lektor, organisk Kemi.....	3	—		
Dr. Julius Petersen, rationel Mekanik.....	6	—	17	—
S. C. Borch, teknisk Mekanik	6	—	46	—
C. J. L. Seidelin, deskriptiv Geometri (ældre Hold).....	3	—	11	—
— — — (yngre Hold).....	4	—	30	—
P. P. Freuchen, Lektor, Landmaaling og Nivellering	3	—	9	—
August Thomsen, organisk teknisk Kemi	3	—	16	—

Øvelserne paa Tegnestuen i 1ste Kvartal 165 og i 2det Kvartal 116 Deltagere.

— i Laboratoriet 48 Deltagere, som tilsammen arbejdede ugentlig i 151 Dage à 3 Timer.

— i Landmaaling og Nivellering 12 Deltagere.

Af Ekursioner er der kun foretaget en under Professor Wilkens Ledelse med 11 Examinander til Frederiksværk og Usserød.

III. Examina.

1. Afholdte Examina.

Neden for anføres Resultaterne af den i dette Aar holdte Adgangsexamen og af Hovedexamina. End videre maa anføres, at 8 Examinander i Efteraaret 1875 have underkastet sig 1ste Del af Examen i anvendt Naturvidenskab, samt at i Januar 1876 have 2 Examinander taget 1ste Del af Examen i Mekaniken og 15 1ste Del af Examen i Ingeniørfaget.

a. Adgangsexamen i Mathematik (Bekj. af 1. Aug. 1857).

Sommeren 1875.

Følgende 36 have bestaaet Examen (45 havde indstillet sig).

Ankjær, Harald William,	Høst, Hans Peter,
Bast, Joh. Henr. Carl,	Ishøi, Laur. Nicolai,
Boesen, Adolf,	Keller, Carl Joh. Julius,
Borum, Hans Fred. Jørgen,	Lerche, Georg Jacob,
Borup, Frits Chr.	Lund, Vald.,
Brasch, Hans Adam Fred.,	Mackeprang, Anth. Jesper Johannes,
Didrichsen, Otto Michael,	Mynster, Ole Hieronymus,
Dresler, Fred. Chr. Valentin,	Nielsen, Niels Peter,
Ellinger, Heinr. Oscar Günther,	Pedersen, Hans Peter,
Engelhart, Chr.	Petersen, Carl Ludv.,
Faber, Harald Nicolai,	Rasmussen, Vilh. Peter,
Friedländer, Axel Emil Sophus	Schmidt, Georg Eduard,
Garde, Georg Daniel.	Schmith, Ivar Joachim Gustav,
Gede, Aug. Fred. Vilh.,	Stockfleth, Fritz Emil Hans,
Glahn, Carl,	Sæbye, Chr.,
Hannover, Martin Adolph,	Uldall, Soph. Vilh. Aug.,

Westerboe, Johannes Peter Martin,
Wolfhagen, Ludv.,

Wolstrup, Chr. Andr. Johannes,
Zoffmann, Oluf Søren Adolf.

I Henhold til Lov af 1. April 1871 § 7 blev følgende 9 Studenter, som havde bestaaet den matematisk-naturvidenskabelige Afgangsexamen i Sommeren 1875, indskrevne som Examinander:

Barner, Hermann Edouard,
Ernst, Emil Ulrich Gustav,
Fogh, Fred. Chr.,
Hauschou, Joh. Ernst Peter,
Krarup, Jens Marius,
Mathiessen, Fred. Chr.,
Rosenberg, Peter Andr. Plum,
Stilhoff, Fritz Anker Olaf,
Sebelien, Joh. Robert Francis,

samt i Følge Resolution af 4. Januar og 8. Maj 1875:

Helveg, Heinr. Ludv.

Examinationsfag.	Bird, Regnar Edward, Examinand 1870, 1ste Del af Examen 1873.	Blom, Gustav Vilh., Examinand 1871, 1ste Del af Examen 1874.	Hansen, Hans, Examinand 1869, 1ste Del af Examen 1873.	Hein, Soph. Pet. Fred., Examinand 1870, 1ste Del af Examen 1874.	
Praktisk Prøve.					
Arbejder, udførte i Kursus.	Prøvetegninger	ug.	mg.	ug.	mg.
	Croquis	ug.	ug.	ug.	ug.
	Opmaaling	ug.	godt.	ug.	ug.
	Nivellement	ug.	godt.	ug.	mg.
	Maskinanlæg	ug.	godt.	mg.	mg.
	Vejprojekt eller Detail til et Jernbaneanlæg	mg.	tg.	mg.	mg.
	Brokonstruktion	mg.	godt.	mg.	godt.
	Konstruktion af en Hvælving og en Revetementsmur ..	mg.	mg.	ug.	mg.
	Vandbygningsanlæg	mg.	mg.	mg.	mg.
	Projekt til en mindre borgerlig Bygning	mg.	ug.	mg.	ug.
	Tegning til de foregaaende Opgaver ..	ug.	ug.	ug.	ug.
	Vandbygningsprojekt	mg.	godt.	mg.	godt.
Tegning til denne Opgave	ug.	ug.	mg.	ug.	
Kemisk Analyse	godt.	ug.	ug.	ug.	
Skriftlig Prøve.					
Funktionslære, Differential- og Integralregning	tg.	tg.	ug.	godt.	
Analytisk Geometri	mg.	mg.	mg.	godt.	
Rationel Mekanik	mg.	godt.	mg.	mdl.	
Deskriptiv Geometri	godt.	godt.	mg.	ug.	
Mekanisk Fysik	godt.	mg.	mg.	godt.	
Kemisk Fysik	mg.	godt.	ug.	mg.	
Kemi	mg.	tg.	mg.	godt.	
Teknisk Mekanik	mg.	ug.	mg.	ug.	
Maskinlære	mg.	godt.	mg.	ug.	
Skriftlig og mundtlig Prøve.					
Jordarbejde, Vej- og Jernbanebygning	mg.	mg.	godt.	mg.	
Fundering	mg.	mg.	mg.	mg.	
Brobygning	mg.	mg.	mg.	mg.	
Regulering af Strømme, Vanding og Udtørring af Landdistrikter	mg.	mg.	mg.	mg.	
Bygninger ved Havet	mg.	mg.	godt.	mg.	
Mundtlig Prøve.					
Funktionslære, Differential- og Integralregning	godt.	mg.	ug.	mg.	
Analytisk Geometri og rationel Mekanik	godt.	godt.	ug.	godt.	
Deskriptiv Geometri	mg.	mg.	mg.	mg.	
Mekanisk Fysik	mg.	mg.	ug.	mg.	
Kemisk Fysik	mg.	mg.	ug.	mg.	
Kemi	godt.	godt.	mg.	godt.	
Jordbundslære	ug.	mg.	mg.	mg.	
Opmaaling og Nivellering	ug.	mg.	ug.	mg.	
Teknisk Mekanik	ug.	ug.	ug.	ug.	
Maskinlære	mg.	mg.	mg.	mg.	
Teknologi	mg.	ug.	godt.	ug.	
Hovedkarakter	1ste Karakter.	2den Karakter.	1ste Karakter.	1ste Karakter.	

Examinationsfag.		Hummel, Chr. Martinus, Student 1867, Filosofisk Prøve og Examinand 1868, Kand. i Mekaniken 1875, i Følge Ministeriets Resol. af 12. Oktbr. 1875.
Praktisk Prøve.		
Arbejder, udførte i Kursus.	Prøvetegninger.....	ug.
	Croquis	ug.
	Opmaaling	mg.
	Nivellement	ug.
	Maskinanlæg.....	ug.
	Vejprojekt eller Detail til et Jernbaneanlæg	ug.
	Brokonstruktion	mg.
	Konstruktion af en Hvælving og en Revetementsmur.	mg.
	Vandbygningsanlæg	ug.
	Projekt til en mindre borgerlig Bygning	mg.
Tegning til de foregaaende Opgaver	ug.	
Vandbygningsprojekt.....	mg.	
Tegning til denne Opgave.....	ug.	
Skriftlig Prøve.		
Differential- og Integralregning	godt.	
Kalkulens Anvendelse paa Geometrien	godt.	
Højere Mekanik	tg.	
Deskriptiv Geometri	ug.	
Mekanisk Fysik	mg.	
Kemisk Fysik	ug.	
Kemi	ug.	
Teknisk Mekanik	mg.	
Maskinlære	tg.	
Skriftlig og mundtlig Prøve.		
Jordarbejde, Vej- og Jernbanebygning	mg.	
Fundering	godt.	
Brobygning	ug.	
Regulering af Strømme, Vanding og Udtørring af Landdistrikter	mg.	
Bygninger ved Havet	mg.	
Mundtlig Prøve.		
Algebra, Differential- og Integralregning.....	tg.	
Kalkulens Anvendelse paa Geometrien, højere Mekanik	tg.	
Deskriptiv Geometri	godt.	
Mekanisk Fysik	ug.	
Kemisk Fysik	mg.	
Almindelig Kemi	mg.	
Teknisk uorganisk Kemi	mg.	
Jordbundslære	godt.	
Opmaaling og Nivellering	mg.	
Teknisk Mekanik	ug.	
Maskinlære	ug.	
Teknologi	mg.	
Hovedkarakter...	1ste Karakter.	

c. Examen for Arkitekter.

Følgende have bestaaet Prøven i Kemi i Januar 1876:

Hans Vilh. Ahlmann, Jørgen Peter Diderik Svendsen, Andreas Jacob Carl Adolf Thejll, Alfred Engel Thomsen, Henrik Wandall.

2. Opgaverne til de skriftlige og praktiske Prøver ved polyteknisk Examen

Oktober 1875.

Ved 1ste Del af Examen i anvendt Naturvidenskab.

Mathematik: Hvad er det almindelige Udtryk i retvinklede Koordinater for Krumningsradius til en Kurve, multipliceret med sinus af Tangentens dobbelte Vinkel med Abscisseaxen?

Hvor stor bliver denne Størrelse ved den Kurve, hvis Ligning er

$$e = e + e + 1 \quad ?$$

Hvilken Ligning har denne Kurve, hvori samme Størrelse er det dobbelte af Abscissen?

Januar 1876.

Ved 1ste Del af Examen i Ingeniørfaget.

Kemiske Analyser: 1. Albit, Spor af Jærntveilt og Kalk. 2. Mergel og Manganoverilte. 3. Fosfors. Magnesia-Ammoniak, kuls. Kalk og svovls. Kali. 4. Ammoniakalun, svovls. Kobberilte og svovls. Nikkelilte-Kali. 5. Svovlvægsølv, Klorkvægsølv og salpeters. Baryt. 6. Fosforit og kuls. Baryt. 7. Klorbarium, salpeters. Kali, Klormagnium, Klorcalcium, Klornatrium og Spor af Ammoniak. 8. Kuls. Baryt, svovls. Natron, Klorammonium og Spor af Vand. 9. Kvægsølvilte, Kobberilte, Zinkilte, Magnesia, Jærntveilt og Vand. 10. Zinkholdig Kobberkies, med noget Sand og Spor af Lerjord og Magnesia. 11. Opløsning af salpeters. Nikkelilte, Klornikel, svovls. Zinkilte og Klormangan. 12. Arseniksyrling, Antimonilte, Kvægsølvilte, Svovlkobber og Spor af Jærn. 13. Sapeltersure Salte af Kvægsølvforilte, Kvægsølvteilt, Sølvilte, Kali og Spor af Baryt. 14. Svovlsur Magnesia-Ammoniak og arseniksurt Kali. 15. Antimon, Zink, Spor af Jærn og Spor af Svovl. 16. Orthoklas, Jærntveilt og Vand. 17. Blyforilte, Blyoverilte, Kobberilte, kuls. Kalk og Spor af Jærn. 18. Opløsning af svovls. Jærnforilte, Jærntveilor, Ammoniakalun og salpeters. Natron

Mathematik:

1. At udvikle, hvorledes man kommer til den primitive Ligning for:

$$\frac{x^2}{y} \frac{dy}{dx^2} = \int \left(\frac{x}{y} \frac{dy}{dx} \right)$$

med særlig Anvendelse paa Tilfældet

$$\int' (u) = 1 + u^2.$$

2. For den i retvinklede Koordinater givne Flade $Z = \varphi \left(\frac{y}{x} \right)$ søges Ligningen for Normalen, saa vel i Almindelighed, som især for de Punkter, der ligge paa Fladens Skæringslinie med Planen $y = \alpha x$. Endelig bestemmes Ligningen for det geometriske Sted for alle Normaler til Skæringslinien og Figuren deraf.

3. At udvikle Betingelserne for, at der er Hvile i en Vædske, hvis enkelte Partikler paavirkes af givne Kræfter, og at finde det almindelige Udtryk for Trykket paa hvert enkelt Punkt deri, og den almindelige Ligning for den frie Overflade.

Anvendes paa det Tilfælde, hvor en Vædske masse ρ a b c af konstant Tæthed ρ paavirkes af akcellererende Kræfter, som opløste efter de retvinklede Axer ere:

$$X = -\alpha x, \quad Y = -b y, \quad Z = -c z,$$

saa at den frie Overflade med konstant udvendigt Tryk ω og Trykket paa hvert Punkt bestemmes.

Deskriptiv Geometri:

En Omdrejningskegleflade, hvis Frembringere danne 30° med Fladens Axe, ruller paa den vandrette Billedplan. Af den Kurve, som et givet Punkt p af Fladen beskriver, konstrueres et Punkt q og dets Tangent Q, svarende til en Stilling af Fladen, hvor dennes Axe er skraat stillet mod den lodrette Billedplan.

Denne Kurve og en lodret Linie A gennem Keglefladens Toppunkt ere Ledelinier og den vandrette Billedplan Retningsplan for en vindskjæv Flade. Af denne Flades Slagskygge paa den lodrette Billedplan for en given Lysretning L (skraa mod begge Billedplaner) konstrueres et almindeligt Punkt r og dets Tangent R.

Kemi: De vigtigste Iltningsmidler og deres Anvendelse.

Mekanisk Fysik: Experimentale Beviser for Jordens Axeomdrejning.

Kemisk Fysik: Varmefrembringelse ved Elektricitet.

Ved 1ste Del af Examen i Mekaniken.

Mekanisk Fysik:	} Som ved 1ste Del af Examen i	
Kemisk Fysik:		
Deskriptiv Geometri:		Ingeniørfaget.
Almindelig Kemi:		

Ved 2den Del af Examen i Ingeniørfaget.

Vej- og Jernbanebygning: Hvad forstaas ved Asfalt? I hvilke Tilfælde og paa hvilken Maade anvendes dette Stof i Vejbygningen?

Fundering: Dykkerklokken og dens Brug ved Bygningers Fundering under Vand.

Brobygning: Der gives en Oversigt over Konstruktionen af de Former af bevægelige Broer, som kunne bruges som Jærnbanebroer.

Regulering af Vandløb, Kanalbygning m. m.: Frisluser.

Bygninger ved Havet: Muddermaskiner og deres Brug.

Maskinlære: At udvikle Formlerne til Beregning af en Dampmaskine efter Pambours Theori, samt vise, hvorledes de kunne benyttes til at finde den fordelagtigste Afspæringsgrad i givet Tilfælde.

Teknisk Mekanik: En Jordmasse med plan og vandret Overflade, og som støtter sig til en lodret staaende Mur, er belastet med en Vægt, som er ensformig fordelt over Jordens Overflade. Der ønskes fremstillet de almindelige Formler til Beregning af Trykket, som Jorden vil udøve mod Muren, og Beliggenheden af Trykkets Angrebspunkt.

Vandbygningsprojekt: Der udarbejdes Projekt til 2 Ophalingsbeddinger i Kjøbenhavns Havn, bestemte for Skibe af indtil 16 Fods Dybgaende og 225 Fods Længde, samt, for saa vidt det er Hjuldampskibe, af indtil 54 Fods Bredde over Hjulkasserne.

Til Anlægget af disse Beddinger tænkes anvendt den vestlige Del af Fæstningsterrænet ved Ryssenstens og Holcks Bastioner. Det medfølgende Kort viser den der værende Stadsgrav, i hvilken Beddingerne for største Delen ville faa Plads, dennes nærmeste Omgivelser og de projekterede eller paatænkte nye Gader med tilhørende Byggegrunde, der kunne antages at faa Betydning for Anlægget. Det til samme udsete Areal er mod Vest begrænset af Byggegrundene ved den projekterede Boulevards Østside, og imod Øst af Byggegrundene ved den udvidede Vestervoldgades Vestside. Det faar altsaa en Bredde af 300 Fod. Dets Længde er derimod ikke endelig bestemt. Vel danner den paatænkte nye 160 Fod brede Kai, der agtes fortsat, forbi det nye Kvægtorv til Gasværket, en Begrænsning for det imod Syd; men det kan føres saa langt imod Nord, som Beddingsanlægget fordrer. Havnens Bredde ud for den projekterede Kai er omtrent 450 Fod, hvoraf 200 Fod nærmest Kaien antages uddybet til 20 Fod. I Stadsgraven vil der være aflejret nogle Fod Slam; men i øvrigt bestaar Jorden af Sand og Grus, med mere eller mindre Ler saa vel i, som uden for Graven. Hist og her kan man vente at finde Kampesten; men den faste Kalk antages her at sænke sig saa meget,

at man ikke ved Beddingsanlægget vil komme i Berøring med den. De paa Kortet indskrevne Tal angive Terrænets Højder og Dybder — de sidste til fast Bund — regnede fra daglig Vandstands Niveau i Havnen.

Det attraaede Projekt deler sig i et foreløbigt og et endeligt.

Det foreløbige Projekt indskrænker sig til at give Anlæggets Grundtræk. Det maa baade beskæftige sig med Beddingerne og deres Omgivelser. Det maa saaledes indeholde fornøden Oplysning om det behøvede Areal's Størrelse og angive, hvad der af Arealet skal være Land, og hvad der skal være Vand. Det maa tillige paavise, hvorledes Vandarealet hensigtsmæssig sættes i Forbindelse med Havnen, og Landarealet med de projekterede eller paatænkte nye Gader. En Angivelse af de Bygninger, Broer o. s. v., der maatte behøves, maa selvfølgelig ej heller mangle. Det bilægges med det hosfølgende Kort, hvorpaa Beddingsanlægget med alt dets Tilbehør maa være indtegnet med Rødt.

Det endelige Projekt giver Anlæggets Enkeltheder, og navnlig dem, der vedrøre Beddingerne. Hertil henregnes dog ikke Ophalingsmaskinerne, for hvilke kun Hovedtræk og Beliggenhed angives. Det ledsages af et kalkulatorisk Overslag over Udgifterne ved det hele Anlæg.

IV. Lærestaltens Benyttelse til Afgivelse af Betænkninger.

Arbejdet med Betænkningssager forøges Aar for Aar: i 1875 steg Antallet af disse til 273, hvoraf 256 var Eneretsansøgninger. Som tidligere bemærket, henvendte Bestyrelsen sig under 29. Maj 1873 til Ministeriet, med Anmodning, om det vilde søge udvirket dels en Lettelse ved dette Arbejde, dels, at der betales Lærerne et passende Vederlag for deres Erklæringer. Da Behandlingen af den Rigsdagen i 1874 forelagte Patentlov, hvorefter den forud gaaende Undersøgelse af Eneretssagerne skulde bortfalde, ikke bragtes til Ende, og da Lovforslaget ej, som Bestyrelsen havde haabet, atter senere blev forelagt Rigsdagen, fandt Bestyrelsen god Grund til igjen at bringe Sagen frem, saa meget mere som en af Lærerne androg om Betaling for sit med Erklæringer forbundne Arbejde, og i Skrivelse af 16. Febr. 1876 anmodede den Ministeriet om enten at skaffe Lærestaltens Lærere en passende Betaling for dette Arbejde, eller give den Bemyndigelse til at frasige sig det. Som Svar herpaa meddelte Kultusministeriet under 28. Juni s. A., at Indenrigsministeriet meget ønskede fremdeles at erholde Lærestaltens Betænkninger over Eneretssager; og at det var villigt til at søge bevilget ved Finantsloven for 1877—78 et Beløb af 2000 Kr. til derfor at honorere Lærestaltens Lærere, med hvilken Ordning af Sagen Bestyrelsen erklærede sig tilfreds.

Bestyrelsen har ogsaa i 1876 og 1877 søgt at skaffe Lærestaltens Lærere en passende Betaling for dette Arbejde, og i 1878 søgte den at skaffe dem en Bemyndigelse til at frasige sig det. Som Svar herpaa meddelte Kultusministeriet under 28. Juni s. A., at Indenrigsministeriet meget ønskede fremdeles at erholde Lærestaltens Betænkninger over Eneretssager; og at det var villigt til at søge bevilget ved Finantsloven for 1877—78 et Beløb af 2000 Kr. til derfor at honorere Lærestaltens Lærere, med hvilken Ordning af Sagen Bestyrelsen erklærede sig tilfreds.